

De Omroeper

Informatieblad van de
Evangelisch-Lutherse gemeente Zutphen
(preekplaatsen Zutphen en Hengelo)

43^e jaargang, nr. 1 januari - april 2023

Kerkgebouw

Beukerstraat 10, 7201 KP Zutphen tel.: 0575-516593
Postadres: Korte Beukerstraat 15, 7201 KP Zutphen

Secretariaat: ELG Zutphen, p/a Heeckerenlaan 24
7203 BC Zutphen; e-mail: janvanbeijeren@planet.nl

Kerkdiensten in Zutphen

Elke zondag om 10.15 uur

Predikant

Ds. Wiert Sarolea, Geldersedijk 28, 8051 SG Hattem
tel. 06 235 328 66 email: wiertwps@Kkpnmail.nl

Ledenadministratie

Dhr. Peter Folmer, Ramshof 19, 7232 DA Warnsveld
tel.: 0575-521437; e-mail: peter@folmer-pruis.nl

Koster

Dhr. Peter van der Zalm, Rossinistraat 10, 7204 NX Zutphen
tel.: 0575-523838

Cantor

vacant

Organist

Dhr. Jan de Ruiter, tel.: 06-50228776; ruiterjade@hotmail.com

Website: www.luthersegemeentezutphen.nl
info@luthersegemeentezutphen.nl

Wie op **facebook** zit en "Lutherse gemeente Zutphen" intikt komt op onze site.

Namen, telefoonnummers en e-mailadressen van de kerkenraadsleden vindt u in het Kerkenwerkboekje.

Inhoud

Afscheidsspeech van mw. ds. Vos	3
Intrede ds. Sarolea	4
Kerstgroet van de classispredikant	5
Bericht van ds. De Reuver	7
Ds. Sarolea stelt zich voor	8
Nog geen cantor	10
Interimcantor	11
Lichtjestocht op 16 december	11
Slotverklaring van de 11e assemblee van de Wereldraad van Kerken	12
Armenië te weinig bekend	17
Collecte opbrengsten en bloemengroet	19
Groot onderhoud Lohmanorgel	19
In memoriam Rietje Westdorp	20
Bericht van het Luthers genootschap	21
Noodkreet van de voedselbank Zutphen	22
Nog een hulpvraag, van Kerk in Actie	23
Kerkdiensten in de komende weken	24
Middagpauzediensten	2

Afscheidsspeech ds. Louisa Vos

Gemeente, vanmorgen, op Kerstmorgen, ging ik na bijna 11 jaar voor het laatst voor als uw vaste predikant. In alle zondagse diensten waren de eerste woorden: "In de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest. Dat is heel bepaald, duidelijk. In die naam, niet in een andere naam, niet met een andere intentie.

De naam van God, *Hasjem*, staat centraal in de Bijbel en in ons leven. Te midden van alle stemmen en namen zoeken wij steeds opnieuw zijn naam, omdat wij geloven dat Hij, Schepper van hemel en aarde bevrijding, liefde, vrede en toekomst brengt.

Zijn naam, zijn naam te ontwaren... een leven lang.

Wie Hij is, is ons bekend gemaakt in en door de Schrift. **Eén** van deze openbaringen is in de woestijn, waar Mozes de kudde van Jetro hoedt. Een engel van God verschijnt in een brandende struik aan hem. God geeft Mozes dan de opdracht het volk van Israël uit de slavernij te leiden. Daarop vraagt Mozes: "Maar in wiens naam zou

ik dat doen, wie bent u? God antwoordt: "Ik ben die er zijn zal". *Ik zal er zijn* is zijn naam.

Gemeente, dit is een haast onuitsprekelijke spits in de verhouding van God met de mens. Hij is er en zal er steeds zijn: voor u, voor mij.

Ik schenk u, Lutherse gemeente van Zutphen, graag dit glaswerk uit

de brandende braamstruik

Ootmarsum, gemaakt door Marijke Kuiphuis. Ik denk: zo moet die struik er in de woestijn hebben uitgezien. En mijn wens: wanneer u naar dit glaswerk kijkt, hoor dan God spreken: "Ik zal er zijn."

Lieve mensen, ik ben u gaan liefhebben, ik ben de gemeente gaan liefhebben. Nu neem ik als predikant afscheid van u, omdat het niet meer gaat vanwege mijn gezondheid. De taken in mijn leven zijn al met al teveel geworden. Dit afscheid raakt me diep.

Ik dank u voor uw liefde, goedheid, trouw, uw humor en lichtheid, voor uw geduld.

Ga met God, Hij zal bij u zijn.

Ds. Louisa Vos.

Intrede ds. Sarolea

Een bekend gezicht, dat wel, maar toch anders dan anders: op 8 januari ging ds. Sarolea voor het eerst in zijn nieuwe hoedanigheid in de dienst voor: als predikant voor structurele hulpdiensten in onze gemeente, met als speciale opdracht: de verzorging van het pastoraat onder onze gemeenteleden.

De kerkenraad is heel dankbaar dat er althans gedeeltelijk in de vacature door het vertrek van ds. Vos is voorzien. Wij verwelkomen ds. Sarolea dan ook van harte in onze gemeente. Elders in dit blad stelt ds. Sarolea zich aan u voor.

Kerstgroet van de classispredikant

We ontvingen een Kerstgroet van onze classispredikant, die we graag met u delen:

Kerstgroet december 2022

Op weg

Toen de engelen waren teruggegaan naar de hemel, zeiden de herders tegen elkaar: 'Laten we naar Betlehem gaan om met eigen ogen te zien wat er gebeurd is en wat de Heer ons bekend heeft gemaakt.' Ze gingen meteen op weg... (Lukas 2:15,16a, NBV).

"En zij gingen met haast" (HSV).

Waarom zou je niet meteen op weg gaan?

- Het is nu nacht. Morgen is er weer een dag.
- Het klonk wel mooi, maar met het oude, vertrouwde weten we waar we aan toe zijn.
- Laten we eerst eens goed over wat we gehoord hebben nadenken, eerst maar vergaderen.

- We hoorden wel van vreugde voor heel het volk, maar zit het volk wel te wachten op wat we te vertellen hebben?
- We moeten op de kudde letten; daar ligt onze eerste zorg.
- Laten we eerst maar eens zien wat er van dat kind terecht komt.

Nog meer?

Waarom zou je wel meteen op weg gaan?

- Als God een licht in de nacht ontsteekt, laat ons het niet doven!
- Als nieuw perspectief gegeven wordt, laat het moment niet voorbijgaan.
- De toekomst is al gaande, er is al veel te zien. Het is nu te zien.
- En de kudde? De herders gingen terug, maar met een ervaring en lofprijzing die ze alleen in Betlehem hebben kunnen vinden.

En weer wordt het Kerstfeest. We verwachten dit jaar geen daadwerkelijke engel. Dat deden de herders trouwens ook niet. Ze werden erdoor verrast.

We verwachten dit jaar geen lied vanuit de hemel. We zingen samen. En dan? Het licht gaat voorbij, het is weer nacht. Een lied van vrede op aarde klinkt wel, maar vrede is zo ver weg. En in Betlehem is ook nu van alles te vinden, maar niet het kind, dat in de voederbak lag. Dus kun je in deze tijd blijven zitten waar je zit? Of toch met herders op weg, geraakt door het licht van God dat nooit meer dooft. Om het met lied 440 te zeggen: "In 't woord laat Hij zich vinden, in avondmaal en doop".

Een woord, een voederbak, een kind. Zo dichtbij is God, ook in onze dagen. Een engel is niet nodig. Die is al geweest in Lukas 2. Maar er zijn momenten: een woord dat oplicht, een ontmoeting, een vraag om hulp, een roep om los te komen uit het vertrouwde om met wat je is toevertrouwd een volgende stap te nemen.

Er is ook voor kerkenraden een tijd om de wacht te houden bij de kudde. Er is ook een tijd om, ook ten behoeve van de kudde, een onverwachte weg in te slaan. De weg van de Redder, die geboren is

in de stad van David: Hij is de Messias, de Heer. Opdat het heil tot mensen komt en het steeds weer gebeurt: "Allen die het hoorden stonden verbaasd over wat de herders tegen hen zeiden".
"En zij gingen met haast".

Een hartelijke groet van uw classispredikant *dr. Jaap van Beelen*.

*Van de scriba van generale synode van de PKN, ds. De Reuver
ontvingen we deze bijdrage, die we graag met u delen*

God met ons:

het geboortebericht van Kerst is een feest waard!

Het is bijna Kerst. En ik weet niet hoe het met u is, maar ik ben wel toe aan een feestje. We leven in donkere tijden. De wereld lijkt wel op drift te zijn. Oorlogsgeweld, financiële crisis, toenemende armoede, de vele vluchtelingen waar de overheid geen raad mee weet... Vol, voor jou geen plaats.

Met Kerst vieren we feest. Even al die zorgen van de wereld aan de kant. Zoals in de Eerste Wereldoorlog de soldaten uit de loopgraven kwamen om het kerstfeest te vieren. De wapens zwegen. Hopelijk zwijgen ze ook deze dagen in Oekraïne.

We vieren een geboortefeest, en een geboorte is altijd geweldig, je vergeet even de hele wereld om je heen, er is alleen maar verwondering en vreugde vanwege het nieuwgeboren kind. Het kind om wie wij vandaag feest vieren heeft een prachtige naam: Immanuel, 'God met ons'. En daar ben ik wel aan toe in deze donkere tijd: God met ons.

Nu kun je dat 'God met ons' ook misbruiken. Voor je eigen gewin, je eigen macht. In de Tweede Wereldoorlog stond *Gott mit uns* op de koppelriem van de Duitse soldaten geschreven. En zo gingen ze ertegenaan, voor de eigen macht van het Duitse Rijk. Poetin kan ook zijn gang gaan omdat de kerk hem heeft gezegend en gezegd: 'God met jou', omwille van het grote, heilige Russische rijk. En het kan ons ook zomaar gebeuren dat we dat 'God met ons' voor ons eigen gewin gebruiken.

Op de zijkant van de 2-euromunt staat 'God zij met ons'. Is dat nou Kerst in muntvorm? Wint op deze wijze de koopman het van de dominee? De handel het van het geloof? Is geldelijk gewin een bewijs dat God met ons is? Wat betekent 'God met ons' eigenlijk? Wat vieren we vandaag?

Een van de vier evangelisten vertelt het verhaal van een eenvoudige en oprechte timmerman, Jozef. Hij heeft een lieve vriendin, ze staan vlak voor hun huwelijk. Maar nu heeft hij begrepen dat ze zwanger is. En Jozef weet zeker dat het kind niet van hem is. Wat zal hij doen? Bij haar blijven of haar verlaten?

Dan hoort hij in een droom een stem. Een engel van de Heer zegt tegen hem: 'Jozef, maak je geen zorgen. Het kind dat Maria verwacht is niet zomaar een kind maar een geschenk. Zijn wezen is 'God met ons', naar een oud profetenwoord.'

En zo kan Jozef weer verder. God met ons, dat God dat nou uitgerekend laat blijken in het kind dat Maria verwacht. Je zou het verwachten in een paleis, bij machthebbers. Maar 'God met ons' is te vinden bij twee eenvoudige mensen. God blijft niet op een afstand maar komt in de rauwe werkelijkheid van ons mensen. Hij is daar te vinden waar het leven schuurt en pijn doet. Dat is het geboortebericht dat we vandaag horen. In een wereld waar zoveel op aan te merken is, die aan alle kanten piept en kraakt, daar is God onder ons als een God die redt. Is dat niet een feest waard?

Ds. René de Reuver

Wiert Sarolea stelt zich voor

Opgegroeid in Rotterdam, ben ik in 1980 gaan studeren in Amsterdam aan de UvA en daar kwam ik in aanraking met de Lutherse Kerk, o. a. met prof.dr.J.P.Boendermaker onder wiens begeleiding ik in de kerkelijke opleiding een liturgisch getinte scriptie schreef.

Mijn eerste hervormde gemeente bevond zich op het Hoge Land van Groningen. Na vijf jaar kwam ik terecht in het Groningse

Westerkwartier. Op het groningerland heb ik geluk gehad voor te kunnen gaan in prachtige, romaanse kerkjes met schitterende orgels, goede organisten en cantores. Het verkleinwoord van 'kerkjes' is op zijn plaats zowel wat de omvang van de eeuwenoude kerkgebouwen betreft als wat het aantal gemeenteleden. De secularisatie op het Groningse platteland was wat de hervormden betreft al halverwege de jaren zeventig begonnen. Het voordeel was wel, zo ervoer ik het, dat wie ter kerke kwam op de zondagochtend zich zeer betrokken voelde. Voor hen was het een heel bewuste keuze, die alles behalve vanzelfsprekend was.

Dikwijls vormde de cantorij ter plaatste, zo nam ik waar, de motor van het gemeentezijn. Vanuit deze activiteit kwamen gemeenteleden ertoe andere vrijwilligerstaken op zich te nemen, en niet zelden werd men ambtsdrager. Misschien is dit fenomeen ook niet zo vreemd als het lijkt. Immers het geloof – en zeker in protestants c.q. lutherse traditie – wil te binnen gezongen worden. Het leerrijke inzicht van 'de rechtvaardiging door het geloof' – het sola fide – kan een mens niet uit zichzelf naar boven halen, het komt altijd van buiten naar binnen en wil in het innerlijk resoneren. Zang is daar een prachtig 'verhikel' voor.

Na het Groningen heb ik elf jaar 'gestaan' in Meppel, als predikant verbonden aan de Algemene Kerkenraad. Hier was ik voornamelijk

bezig met bestuurlijke aangelegenheden, daarnaast had ik de pastorale zorg voor twee woon-zorg centra in Meppel, en derhalve ook veel begrafenissen geleid. De laatste vier jaar ben ik predikant geweest in Hattem – net als Zutphen ook een hanzestad.

Nu werk ik sinds eind oktober 2022 voor 25% in Almelo (Protestantse Gemeente Almelo) en ben verbonden aan de wijkgemeente 'De Grote Kerk Almelo'. In

de Grote Kerk hanteert men sinds begin jaren zeventig haast eenzelfde orde van dienst als in de Lutherse Gemeente. In Almelo ben ik benoemd in de functie van 'predikant voor structurele hulpdiensten'. In precies dezelfde constructie zal ik ook gaan werken in de Evangelisch-Lutherse Gemeente Zutphen, en met dezelfde omvang van 25%.

Op het moment dat u deze tekst leest, ben ik voorgegaan 8 januari en door ds.Louisa Vos verbonden aan de Lutherse gemeente. Ik heb dat als bijzonder ervaren. Ik zie ernaar uit aan de slag te gaan. Mijn taak hier in Zutphen zal vooral een pastorale zijn. Ik blijf in Hattem wonen en zal – uitzonderingen daargelaten – per trein vanaf Zwolle naar Zutphen en omgeving reizen.

Wat mijn werktijden betreft, heb ik de volgende planning gemaakt: Op de dinsdagen in de week zal ik de hele dag fysiek aanwezig zijn in Zutphen en vanuit mijn werkkamer bij de Lutherse Kerk aan de Korte Beukerstraat op pad gaan. De dinsdag reserveer ik, zoveel als mogelijk, voor het pastoraat. In overleg met de pastorale ouderling mv. Carry Nijland en mv. Gerrie van Meurs zal ik het pastorale bezoekwerk op mij nemen. In principe ben ik naast de dinsdagochtend en middag, ook de dinsdagavond beschikbaar. Op woensdagochtend zal ik in mijn werkkamer in Almelo mij bezighouden met allerhande bureauzaken voor Zutphen, zoals het mailen, voorbereiden van erediensten, kopij, etc.. Woensdagmiddag ben ik dan werkzaam voor Almelo en dat geldt ook voor de gehele donderdag. Naast deze twee banen van 25% – samen een halve baan – zal ik geen andere reguliere werkzaamheden op mij nemen. Daardoor ben in de omstandigheid – als het dringend nodig is – wat flexibel te zijn in mijn werktijden.

Met hartelijke groeten, ds.Wiert Sarolea

Nog geen cantor

In december leek het erop dat wij een nieuwe cantor zouden krijgen: hij toonde zich bereid de twee repetities (voor het laatst

onder leiding van Agnes Bedeker) bij te wonen voor de dienst op eerste kerstdag. Op eerste kerstdag zong hij mee in de cantorij, die voor die gelegenheid was versterkt met enkele stemmen. Maar later op de dag ontving Agnes een mailtje, dat hij er toch maar van af zag. De kerkenraad zoekt verder.

Interimcantor

Gelukkig heeft Arda van Beijeren aangeboden als interimcantor dienst te doen, om de lofzang gaande te houden. De kerkenraad is daarmee akkoord gegaan. Op **zondag 29 januari**, een dienst waarin we het heilig avondmaal vieren met als voorganger ds. J. Uytenbogaardt, zal de cantorij zingen.

Repetitie voorafgaand aan de dienst om **9.30 u** met als vaste kern de cantorij; wie de dienst zingend mee wil voorbereiden is hartelijk welkom om half tien. Aanmelding is niet nodig.

Lichtjestocht

Op 16 december van 16 tot 18 uur werd er in de Zutphense binnenstad een lichtjestocht gehouden; u hebt daar vast over gelezen in De Stedendriehoek of Contact. Langs de weg stonden overal waxinelichtjes in een glazen potje, gelukkig was het droog en was er niet veel wind, en de temperatuur was na enkele dagen vorst weer duidelijk boven nul.

Gezellige sfeer in de herberg
De wandelaars liepen langs de lichtjes en kwamen zo ook bij onze lutherse kerk, één van de plaatsen waar "iets" uit het kerstverhaal te doen was. De kerk was ingericht als "de herberg", die door wat figuranten

“tjokvol” zat. Er heerste een heel gezellige sfeer, zoals hoort in een herberg. Er was een muziekgroepje met een gitaar, een viool, een mondharmonica en een houten kistje dat als drumstel dienst deed. Ze speelden en zongen onvermoeibaar, wat de stemming nog verhoogde. De voorbijgangers werden erop geattendeerd, dat alle slaapplekken in de herberg waren volgeboekt, maar dat ze wel even binnen een kijkje mochten nemen. Dan konden ze zien hoe vol het was. En daar werd koffie en thee geserveerd, zelfs soep en een kleinschalig gevarieerd indisch(?) gerecht, waar de aanwezigen van genoten hebben. De wandelaars hadden bij het vertrekpunt een kaart gekregen, waarvoor ze bij elke “statie” een plakkerijtje uitgereikt kregen dat erop geplakt moest worden. Ik heb een paar keer een kwartiertje voor de deur gestaan om plakkerijtjes uit te delen, die gretig werden aanvaard, maar waarvan ik erg koude vingers kreeg. Het was een geweldige happening, er zijn wel een paar honderd wandelaars langsgekomen, waarvan de meesten ook binnen zijn geweest om wat lekkers te proeven. De organisatoren (het platform Geloven in Zutphen) kunnen tevreden terugkijken op een groot succes.

Jan van Beijeren.

Slotverklaring

van de 11e assemblee van de Wereldraad van Kerken die in september in Karlsruhe werd gehouden; een oproep om samen te handelen.

De liefde van Christus spoort ons aan

Om de ervaring van de assemblee en het transformerende karakter ervan ook te delen met alle lidmaten van de 352 lidkerken en oecumenische partners, heeft de Wereldraad een boodschap opgesteld. De titel van deze boodschap is ontleend aan 2 Korinthe 5: 14. De boodschap zelf bestaat uit dertien punten ter overdenking, opgedeeld in drie secties: ‘Kom, volg mij!’, ‘Onze reis samen’ en ‘Ga de hele wereld in’. De commissie die de boodschap

heeft opgesteld zegt hierover: 'Wij hopen dat deze boodschap op grote schaal verspreid en gebruikt zal worden. Het zou goed zijn als erover nagedacht, gesproken en gebeden wordt, want het vertegenwoordigt de overwegingen en gebeden van meer dan 4000 mensen die deelnamen aan de vergadering, zoekend naar de eenheid die Christus biedt. Zo kunnen we als christenen en mensen van goede wil samen ontdekken hoe de liefde van Christus de wereld beweegt tot verzoening en eenheid'. Slotverklaring van de 11e assemblee van de Wereldraad van Kerken Een oproep om samen te handelen. De liefde van Christus spoort ons aan 'Kom, volg mij!'

1. Vanaf het moment dat Hij op aarde rondreisde, en ook nu nog, richt Jezus deze woorden onophoudelijk tot ieder mens. Zijn leven, woorden en daden zijn een voortdurende uitnodiging tot beweging - van de ene plaats naar de andere, van de ene groep mensen naar de andere, van de ene denkwijze naar de andere. Bovenal roept Jezus ons op om, te midden van de problemen van de wereld, tot Hem te komen en in zijn liefde te blijven, een liefde die aan de hele wereld wordt aangeboden (vgl. Mattheus 11:28).

2. Het laatste Bijbelboek, Openbaring, spreekt over oude krachten van menselijk lijden die in de wereld aan het werk zijn: oorlog, dood, ziekte en hongersnood. Tijdens de assemblee van de Wereldraad van Kerken in 2022 in Karlsruhe waren we ons bewust van hun manifestaties in de wereld van vandaag. In hun kielzog komen onrecht en discriminatie, die machthebbers vaak gebruiken om anderen te onderdrukken, in plaats van te bouwen aan inclusie, gerechtigheid en vrede.

3. Individuen, volkeren en landen worden ook geconfronteerd met rampen die rechtstreeks voortvloeien uit een onverantwoorde en verbroken relatie met de schepping, wat heeft geleid tot ecologisch

onrecht en de klimaatcrisis. Naarmate de klimaatcrisis verergert, neemt ook het lijden van arme en gemarginaliseerde mensen toe.

4. En toch, terwijl we onze pelgrimstocht voortzetten als assemblee van de Wereldraad van Kerken, zijn we verwachtings- en hoopvol gestemd, vreugdevol zelfs. Want door de kracht van de Heilige Geest blijft de uitnodiging van Christus openstaan voor iedereen, in feite voor de gehele schepping.

5. 'De liefde van Christus beweegt de wereld tot verzoening en eenheid.' Deze liefde is een antwoord op de noodkreten van hen die lijden en drijft ons om ons tot Hem te richten en in solidariteit te reageren door het doen van gerechtigheid. We worden geroepen ons te laten verzoenen in Gods liefde en te getuigen van die liefde die in Christus is geopenbaard (1 Joh. 4:9-11).

6. Verzoening is een beweging naar God en naar elkaar toe. Dat veronderstelt een bereidheid om naar God en naar elkaar te luisteren. Het is een bekering van het hart, van egoïsme en apathie naar inclusie en dienstbaarheid, waarbij we erkennen dat de schepping en wij van elkaar afhankelijk zijn. We belijden dat wij, ook al willen wij met heel ons hart God en onze naasten dienen, hebben ondervonden dat wij tekortschieten, het oneens zijn met elkaar en ons soms in tegengestelde richting bewegen. We belijden dat we de transformerende kracht van Christus' liefde nodig hebben om te komen tot een wereld die waarlijk verzoend en verenigd is.

7. Christenen, en de structuren die we hebben opgebouwd, zijn medeplichtig geweest aan het misbruik van anderen; we moeten berouw tonen en ons aansluiten bij deze beweging van verzoening. In het licht van oorlog, ongelijkheid en zonden tegen de schepping van vandaag roept de liefde van Christus ons allen op tot berouw, verzoening en gerechtigheid.

8. Onze gezamenlijke reis. Te midden van al onze verscheidenheid hebben we in onze assemblee opnieuw geleerd dat er een pelgrimstocht van gerechtigheid, verzoening en eenheid is die wij gezamenlijk moeten ondernemen.

Door samen in Duitsland bijeen te komen, leren wij wat oorlog kost en de mogelijkheid van verzoening;

door samen het woord van God te horen, herkennen wij onze gemeenschappelijke roeping;

door samen te luisteren en te praten worden we hechtere burens;

door samen te klagen, stellen wij ons open voor elkaars pijn en lijden;

door samen te werken, komen we tot gezamenlijke actie;

door samen te vieren, genieten wij van elkaars vreugde en hoop;

door samen te bidden, ontdekken wij de rijkdom van onze tradities en de pijn van onze verdeeldheid.

'Ga de hele wereld in'

9. Vanaf het moment van zijn hemelvaart, en zelfs nu nog, geeft Christus deze opdracht onophoudelijk aan allen die hem volgen.

10. Verzoening brengt ons dichter bij God en bij elkaar en opent daarmee de weg naar eenheid die gegrondvest is op Gods liefde. Als christenen zijn we geroepen om in Gods liefde te blijven en één te zijn (Johannes 17). Deze eenheid, die een geschenk van God is, en die voortkomt uit verzoening en gegrond is in zijn liefde, stelt ons in staat de dringende problemen van de wereld aan te pakken. We zullen kracht vinden om te handelen vanuit deze eenheid, want die stelt ons in staat om te leren wat tot vrede dient, om verdeeldheid te transformeren tot verzoening en om te werken aan het herstel van onze levende planeet. De liefde van Christus zal ons allen ondersteunen in de taak iedereen te omarmen en uitsluiting te overwinnen.

11. We hebben de ervaring van deze liefde geproefd toen we met 352 kerken en vele oecumenische partners, vrienden van andere geloofsgemeenschappen en uit alle regio's in de wereld samenkwamen om eenheid te zoeken te midden van onze verscheidenheid. Samen hebben we geluisterd naar de stemmen die in de wereld vaak worden gemarginaliseerd: die van vrouwen, jongeren, mensen met een handicap, inheemse volkeren.

12. We verlangen naar een bredere beweging, naar de verzoening en eenheid van de hele mensheid en zelfs van de gehele kosmos. Dit zou een eenheid zijn waarin God gerechtigheid vestigt, een gelijkwaardige plaats voor iedereen, waardoor de schepping kan worden vernieuwd en versterkt. We vertrouwen op de liefde van Christus wanneer we ons inzetten en pleiten voor klimaatrechtvaardigheid. We verenigen onze stemmen met die van de assemblee in Amsterdam (1948) die stelde dat 'oorlog in strijd is met de wil van God', en die van de assemblee in Nairobi (1975), die stelde dat 'racisme een zonde is tegen God'. We betreuren het dat we deze uitspraken moeten herhalen.

13. In onze assemblee hebben we veel woorden gebruikt, maar daaruit hebben we een nieuw voornemen gevormd. Nu vragen we Gods hulp om onze verplichtingen in daden om te zetten. We verplichten onszelf om samen te werken met alle mensen van goede wil. Terwijl we nadenken over de vruchten van ons werk in Karlsruhe, nodigen we allen uit om samen pelgrims te worden. Want in Christus zullen alle dingen nieuw worden. Zijn liefde die openstaat voor iedereen, ook voor de laatsten, de minsten en de verlorenen en die aan allen wordt aangeboden, kan ons bewegen en bemoedigen tot een pelgrimage van gerechtigheid, verzoening en eenheid.
(tekst van de website van de RvK in Nederland)

Armenië, te weinig bekend

Onlangs bezochten mijn vrouw en ik de tentoonstelling "Armenië" in het Drenthse museum in Assen. Alleen al het gebouw is een bezoek meer dan waard. Een kennismaking met een voor ons vrij onbekende wereld. Het enige dat ik er tevoren vanaf wist: dat de berg Ararat, waar de ark van Noach na de zondvloed aan de grond liep, eigenlijk niet in het huidige Armenië, maar in Turkije ligt. Niettemin is voor Armeniërs de berg Ararat ook vandaag nog een heilige berg.

19^e eeuwse reliekschrijn met een fragment van een stuk hout van de ark van Noach, die op de Ararat vastliep; het hout zou in het begin van de vierde eeuw na Chr. gevonden zijn door bisschop Jacob van Nisibis

De huidige republiek Armenië beslaat maar een klein deel van wat ooit het koninkrijk Armenië was. De naam Armenië wordt het eerst genoemd in oud-Perzische geschriften uit de zesde eeuw voor Christus. Armenië was toen een staat die ondergeschikt was aan Perzische vorsten. In de loop van de vierde eeuw voor Christus ontwikkelt zich een zelfstandig koninkrijk. Dit historische Armenië bestrijkt dan het grootste deel van de zuidelijke Kaukasus, en reikt in het Westen tot ver in wat nu Turkije is en in het Zuiden tot wat nu Iran is. Later, onder koning Tigran II is het rijk op zijn grootst. Het strekt zich dan uit van de Kaspische Zee tot de Middellandse Zee. Nog weer later, in AD 301 gaat koning Trad III over tot het christendom, en wordt Armenië de eerste christelijke natie. Een moderne kunstenaar heeft een ark gemaakt, die natuurlijk niet mocht ontbreken op deze tentoonstelling. In het jaar 387 komt er een einde aan het rijk: het wordt verdeeld tussen zijn machtige burens: het Byzantijnse keizerrijk in het Westen en het koninkrijk

van de Sassaniden in het Oosten. De tentoonstelling laat voorwerpen uit deze tijd zien, maar ook wat eraan vooraf ging: de oudste voorwerpen van de tentoonstelling zijn bijna een half miljoen jaar oud. Het begint met resten van producten van jagers/verzamelaars uit de steentijd, daarna voorwerpen uit de boerensamenlevingen uit de vroege bronstijd, en van de machtige hoofdmannen die zich in de Midden- en Late bronstijd onder grote grafheuvels laten begraven.

halssnoer, ca 2000 v Chr.

bronsplastiek van een edelhert ca 1100 v Chr

En tenslotte voorwerpen uit het koninkrijk dat door zijn machtige burens, de Assyriërs, als Urartu werd aangeduid. Vandaag de dag identificeren Armeniërs zich niet alleen met het historische Armenië, maar ook met het koninkrijk Urartu. De stichting van de vestingstad Erebuni in 782 v Chr. zien Armeniërs als het stichtingsjaar van hun hoofdstad Jerevan. Een indrukwekkende tentoonstelling die ons veel geleerd heeft over een heel vroege hoge beschaving waarvan we eigenlijk niets wisten.

Jan van Beijeren

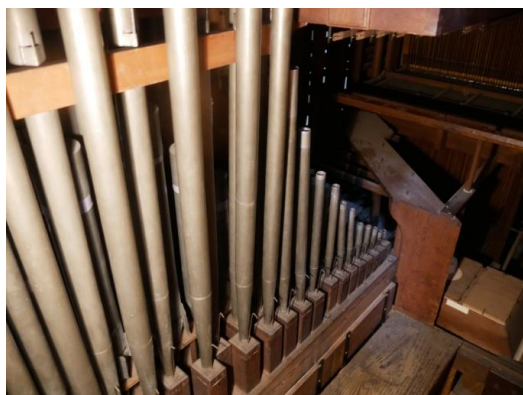
Collecteopbrengsten en bloemengroet

<i>Datum</i>	<i>1^e coll.</i>	<i>Doel</i>	<i>2^e collecte</i>	<i>bloemen</i>
16 okt	€57,50	onderhoudsfonds	€ 53,40	fam. Brussel
23 okt	26, -	hospice	15,25	mw. Westdorp
30 okt	45,70	proj. diaconie	28,85	mw. Nell
6 nov.	48,35	hospice	51,35	dochters van mw. Hillebrands
13 nov	37,20	lutherstichting	35,20	dhr. De Ruiter
20 nov	44,50	KiA pastoraat	41,-	fam. Wedemeijer
27 nov	31, -	opv. daklozen Arnhem	39,75	dhr. Marijt
4 dec	28, -	gevangeniswezen	25,25	mw. Van Lenthe
11 dec	76,50	kerstpakkettenactie	55, -	mw. Blankenzee
18 dec	55,50	orgelfonds	52,20	mw. Spaans
25 dec	94,05	kinderen in de knel	58,24	mw. ds. Vos, dhr. Klavers, mw. Ketel

Groot onderhoud Lohmanorgel.

Eindelijk is het dan zover: op 9 januari start de Fa. Reil met de grote beurt van het orgel. Dat is een project dat enkele weken in beslag neemt; gedurende die tijd is het orgel niet of nauwelijks bruikbaar en dan zullen we ons met de piano moeten "behelpen".

Behalve een grote schoonmaak van het interieur van het orgel

De pijpen van het Dulciaanregister

moeten er ook enkele herstelwerkzaamheden worden uitgevoerd. In enkele loden buizen, die de lucht vanuit de windlade naar de pijpen transporteren is loodsuiker aangetroffen, een verweringsproduct dat leidt tot lekkage, zodat de pijp minder lucht krijgt en niet

of nauwelijks tot klinken komt.

Het lege orgel

Achter de speeltafel: leegte

Op woensdag 11 januari was het orgel helemaal leeggehaald (alle pijpen eruit, behalve die van het front) een onwerkelijk gezicht. Alle pijpen worden zorgvuldig gecontroleerd en schoongemaakt.

Pijpen tijdelijk netjes opgeslagen op een aparte stellage.

Jan van Beijeren

In memoriam Rietje Westdorp

Met eerbied en liefde gedenken wij mw. Maria Westdorp-Hartman. Rietje Westdorp, zoals wij haar kennen.

Rietje werd op 12 oktober 1928 geboren in Amsterdam. Daar woonde ze het grootste deel van haar leven. Ruim 8 jaar geleden kwam ze in Stadenbos in Lochem wonen. In de jaren dat ze het nog kon, bezocht ze regelmatig de diensten hier in de kerk. Het afgelopen jaar kon Rietje niet meer zelfstandig wonen en verhuisde ze naar Woonzorgcentrum Hoge Weide in Lochem. Op 30 december overleed zij in de leeftijd van 94 jaar in haar slaap aan een longontsteking. Wij moeten haar uit handen geven, in de handen van de levende Heer. Voorafgaand aan de dienst van 8 januari werd

deze tekst uitgesproken. Na een moment van stilte zongen we "Niemand leeft voor zichzelf.." In een vrij intieme kring is op 9 januari in De Omarming afscheid van haar genomen, waarbij ds. Sarolea een tekst van ds. Vos uitsprak.

Een bericht van het Luthers Genootschap, van dhr. J.B. Val

Geachte secretaris, diaken, bestuur, medelutheraan of belangstellende. Hierbij doe ik u een korte update toekomen van de ontwikkelingen na de oproep in het voorjaar voor Oekraïne.

Oekraïne

Een uitvoerig verslag van Praxedis Bouwman over de hulpverlening door de Lutherse Wereldfederatie en de Martin Luther Bund in Oekraïne verschijnt in Elkkwartaal. Ook de Martin Luther Bund is uiteraard nauw betrokken bij de hulpverlening. Vanuit de lutherse kerk in Warschau wordt de hulpverlening kortgesloten met de lutherse kerken in Kiev en in Odessa. De lutherse bisschop van Odessa bestuurt zelf de hulpbus. Het pas bevrijde, maar zwaar getroffen Cherson, ligt naar Oekraïense begrippen in de buurt van Odessa. Ook de lutherse kerken in Tsjechië en Hongarije(!) zijn nauw bij de hulpverlening betrokken.

De lutherse bisschop van St Petersburg heeft noodgewongen Rusland moeten verlaten.

Diasporagabe Estland

Door alle problematiek rond Oekraïne dreigt de Diasporagabe van de Martin Luther Bund wat in de verdrukking te komen. Deze is dit jaar bestemd voor het theologisch instituut van de lutherse kerk in Estland.

Honger

Over de hulpverlening aan Oekraïne is een delegatie van uit Geneve apart bij ons langs geweest die ons ook gevraagd heeft de steeds toenemende problematiek van de oplopende honger in de wereld, verergerd door de oorlog die Rusland, niet te vergeten. De LWF/LWS komt in landen als Tsjaad, Centraal Afrika, Zuid-Soedan, Ethiopië voor steeds grotere problemen te staan. Onze financiële hulp is zeer welkom.

Augusta Victoria Hospitaal

Het Augusta Victoria Hospitaal in Jerusalem, waar ook de Palestijnen terecht kunnen, ontvangt steeds trouw van een aantal gemeenten en lutheranen steun, van harte aanbevolen.

Nias en de Batu eilanden

Recent heeft een delegatie van de BNKP de lutherse kerk van Nias en de Batu eilanden ons een bezoek gebracht. Wij sponsoren met uw hulp nog steeds een aantal studenten van de Batu eilanden en assisteren bij allerlei projecten. Binnenkort verschijnt in Elkkwartaal een uitvoerige rapportage.
Gaarkeuken Paramaribo

De gaarkeuken in Paramaribo nadert zijn voltooiing. Ondanks corona en materiaalschaarste is het bijna gelukt de renovatie van de ds. Kingzaal achter de Maarten Luther Kerk gereed te krijgen. Momenteel is men bezig met de (keuken) inrichting. Uw bijdragen kunt u overmaken op onderstaande rekeningen:

Luther Stichting

NL25 INGB 0002 6509 68

Onder vermelding van Estland of Oekraïne

www.lutherstichting.nl

Nederlands Luthers Genootschap

NL 28 INGB 0000 0433 60

Onder vermelding van Batu, Oekraïne Suriname, honger of
Augusta Victoria Hospitaal
www.luthersgenootschap.nl

van harte aanbevolen en U goede feestdagen toewensend
Hans Bas Val, penningmeester NLG/LS

Noodkreet van de voedselbank

Beste Gemeenteleden,

Halverwege dit jaar zijn velen van u benaderd om mee te helpen met het uitdelen van briefjes en ontvangen van producten die gedoneerd worden door het winkelend publiek voor de **Voedselbank**. Dit was een enorm succes en dat willen we graag opnieuw doen bij de AH winkels in de regio Zutphen, Warnsveld en Lochem. De noodzaak om dit te doen is hoog. We hebben een groot tekort aan houdbare producten wat veroorzaakt wordt doordat Supermarkten hun spullen aanbieden voor een lagere prijs: 2 goed 2 go, overblijvers en ook zelf producten afprijzen in de winkel. Ook vinden winkelbedrijven en producenten andere afzetmarkten voor hun

overgebleven eten. De hogere prijzen voor productie is ook een reden waardoor er minder geproduceerd en gedoneerd wordt.

De **doelstelling** van de Voedselbank is dat zij een bijdrage wil leveren aan de vermindering van (verborgen) armoede. Voedsel is een basisrecht en er zijn mensen die om diverse redenen (tijdelijk) niet in staat zijn zich te voorzien in een dagelijkse eenvoudige maaltijd. Het wekelijkse voedselpakket wat klanten krijgen kan gezien worden als acute noodhulp. Het aantal adressen dat vraagt om voedselhulp stijgt wekelijks!

In samenwerking met De Voedselbank en Albert Heijn houden we daarom weer van **maandag 30 januari tot zaterdag 4 februari** de landelijke winkelactie die ten goede komt aan de Voedselbank Zutphen. Het thema is "Op een lege maag kan je niet leren".

Wat is er te doen?

De volgende AH winkels doen mee: Zutphen: Polsbroek en De Brink, Lochem aan de Prins Bernhardweg en Warnsveld op winkelcentrum de Runneboom

- Uitdelen van briefjes
- Ontvangen van producten die aangekocht zijn

U kunt zich opgeven voor een dagdeel of aantal uren bij ondergetekende. Meerdere dagen mag natuurlijk ook.

We hopen op een minstens zo'n succesvolle actie als eerder.

Met vriendelijke groet,

Wim van Heerde

wjvanheerde@gmail.com

Mobiel 0639065858

Nog een hulpvraag

Van Kerk in Actie ontvingen we een bericht: We hebben dit niet eerder meegemaakt. **Er is echt iets aan de hand in Nederland**". Paul van Berkel, bestuurslid van de Voedselbank, ziet het aantal aanvragen voor voedselpakketten in hoog tempo stijgen. In de brief die we een paar weken geleden mailden, noemden we nog een stijgingspercentage van 22 procent ten opzichte van vorig jaar. Dat is inmiddels opgelopen tot 31 procent. We stuurden die brief om aandacht te vragen voor de actie **Samen tegen armoede**. We brengen onze campagne graag nog een keer onder uw aandacht. Met Samen tegen armoede helpt Kerk in Actie, in samenwerking met de Voedselbank en SchuldHulpmaatje, mensen die in armoede leven.

En dat zijn er steeds meer. Volgens schattingen leven ruim 800.000 in ons land onder de armoedegrens, onder wie ruim 200.000 kinderen. **Tijd om in actie te komen!**

Rond deze tijd ontvang je voor de tweede keer een bedrag van € 190 als tegemoetkoming in je energiekosten. Misschien heb je dit zelf hard nodig. Maar misschien kun je 't ook missen. In dat geval vragen we je vrijmoedig om **het bedrag in te zetten voor mensen die niet langer kunnen rondkomen**. Je kunt je gift overmaken via rekeningnummer NL89 ABNA 0457 457 457 o.v.v. Samen tegen armoede.

Kerkdiensten in de komende weken

De diensten in de Lutherse kerk beginnen steeds om 10.15 uur, tenzij anders aangegeven. Die in de Walburgis en Wijngaard om 10 uur, tenzij anders aangegeven.

<i>Datum</i>	<i>zondagsnaam/voorganger</i>	<i>kleur/collecte</i>
22 januari	3^e zondag na Epifanie	groen
Lutherse kerk	ds. N. Pronk	KiA werelddiaconaat
Wijngaard	mw. ds. I. Pijpers	

29 januari	4^e zondag na Epifanie	groen
Lutherse kerk	ds. J. Uytenbogaardt, HA	diaconie
Wijngaard	ds. R. Heins	

5 februari	Septuagesima	groen
Lutherse kerk	mw. ds. L. Vos	orgelfonds
Wijngaard	afscheid ds. Heins	

12 februari	Sexagesima	groen
Lutherse kerk	dr. D. Akerboom	project diaconie (AZA)
Wijngaard	gastvoorganger	

19 februari
Lutherse kerk
Wijngaard

Quinquagesima   **groen**
ds. W.P. Sarolea, HA hospice Zutphen
?

22 februari
Lutherse kerk
Walburgiskerk (19.30 u) ?

Aswoensdag   **paars**
geen dienst

26 februari
Lutherse kerk
Wijngaard

Invocavit   **paars**
dr. D. Akerboom   KiA catechese & educatie
mw. ds. I. Pijpers

5 maart
Lutherse kerk
Wijngaard

Reminiscere   **paars**
pastor W. Cortvriendt KiA voorjrszendingscoll.
?

12 maart
Lutherse kerk
Wijngaard

Oculi   **paars**
ds. F. Wiersma   KiA binnenl. diacononaat
mw. ds. I. Pijpers

19 maart
Lutherse kerk
Wijngaard

Laetare   **paars**
mw. ds. L. Vos   onderhoudsfonds
gastvoorganger

26 maart
Lutherse kerk
Wijngaard

Judica   **paars**
ds. F. Wiersma, HA KiA, noodfonds
?

2 april
Lutherse kerk
Wijngaard

Palmarum   **rood/paars**
mw. M. Brussel   paasgroetenactie
mw. ds. I. Pijpers

Diensten in de Lebuinuskapel, Hengelo (zondag 10.30 u)

5 februari	ds. F. Wiersma
22 februari	rector W. Cortvriendt en ds. F. Wiersma
(aswoensdag)	
5 maart	ds. O. Mulder
2 april	rector w. Cortvriendt en ds. N Pronk

Middagpauzediensten

Elke donderdag om 12.15 in de lutherse kerk

<i>Datum</i>	<i>voorganger</i>	<i>organist</i>
19 januari	dhr. K. Baas	H. Wormeester
26 januari	dhr. R. de Boer	T. de Mik
2 februari	mw. ds. E. Diepeveen	J. van Beijeren
9 februari	mw. ds. D. van Alphen-U.	H. Kloosterboer
16 februari	pastor V.T.T. ten Bruin	H. Wormeester
23 februari	ds. J. Boer	T. van Hoogdalem
2 maart	mw. N. Bilder	A. Klein Hulze
9 maart	ds. P.D. Wolthaus	T. de Mik
16 maart	dhr. A. Verburg	A. van Dam
23 maart	ds. J. van Houwelingen	T. van Hoogdalem
30 maart	mw. ds. L. van Prooyen-S.	J. van Beijeren

Bankrekening Evangelisch-Lutherse gemeente Zutphen:

NL18ABNA 048 63 42 522 t.n.v.

Kerkrentmeester van de ELGZ te Almelo

Bankrekening diaconie Evangelisch-Lutherse gemeente Zutphen:

NL74ABNA.055.41.58.094

Financiële bijdrage De Omroeper:

Postgiro NL72INGB 000 092 02 24 t.n.v. Evangelisch-Lutherse gemeente te Zutphen
o.v.v. "voor de Omroeper"

Autodienst:

Wilt u opgehaald worden om naar de kerk te gaan? Belt u dan uiterlijk een dag tevoren naar Jos Petersen (0575-511543).

Kerkrentmeester

Mw. F.A. van Dijk

Duivenvoorde 20; 7608 KW Almelo; tel.: 0546- 825059

e-mail: f.a.vandijk@utwente.nl

NL65RABO 012.22.89.986 t.n.v. ELG Enschede

Gegevens preekplaats Hengelo:

Lebuïnuskapel, Dorpsmatenstraat 40, 7551 BV Hengelo

De directe link facebook: <https://www.facebook.com/Lutherse-Gemeente-Zutphen-1774720556083227/>

Website: www.luthersegemeentezutphen.nl.

Als u de plaatjes van deze Omroeper in kleur wilt zien, moet u onze website raadplegen. Daar vindt u de hele Omroeper met kleurplaatjes als PDF-bestand.

Kopij voor het volgende nummer inleveren:

uiterlijk zaterdag 25 maart 2023 bij de redactie p/a:

janvanbeijeren@planet.nl

Indien onbestelbaar

Retouradres:
Heeckerenlaan 24
7203 BC Zutphen